

jemo naraščaja v učenih strokah: Potnina odposlanca v Ljubljano, bo že znaten dar.

„Načela slovenskega posojilništva“ (druga točka dnevnega reda) so zdavnaj dognana in izkušena, „organizacija slovenskega posojilništva“ (tretja točka dnevnega reda) je tudi dovršena tako, kakor jo delajo razmere v Slovencih mogoče, namreč po obeh Zvezah slovenskih posojilnic.

Strokovno izobrazbo dobijo člani načelstev slovenskih posojilnic (četrti točka dnevnega reda) s poslovanjem samim in se strokovnjaške razprave najlepše vršijo pri skupnih shodih posojilniških zastopnikov, katere sklicuje „Zveza“.

III. Udeležba.

Kljub temu se je 40 posojilnic oglasilo, da pritrjujejo temu, da se shod skliče. Od teh je bilo 25 posojilnic pri shodu zastopanih, ali po odposlanih ali pa po pooblaščenih domoljubnih osebah raznih stanov namreč:

Velike Lašiče, Pazin v Istri, Podgrad v Istri, Sveta Trojica v Slov. gor., Tinje na Koroškem, Brežice, Slatina na Štajarskem, Šmihel pri Pliberku, Radeče, Slap pri Vipavi, Mokronog, Nabrežina, Stari trg pri Ložu (I), Sodražica, Mestna hranilnica v Ljubljani, Gornji grad, Logatec, Splošno kred. društvo v Ljubljani, Trst, Sv. Križ pri Litiji, Kobarid, Srednja vas v Bohinju in Krško.

IV. Dnevni red.

1. Praznovanje cesarskega jubileja od strani slovenskega posojilništva;
2. načela in
3. organizacija slovenskega posojilništva;
4. strokovno izobraževanje upravnikov slovenskih posojilnic.

V. Predsedniki in poročevalci.

Predsednika sta bila g. J. Lapajne (pri predzborovanju (31. jul.) in g. dr. D. Majaron (pri glavnem zborovanju.)

Poročevalci gg.:

J. Rupnik in A. Stemberger (o 1. točki), Bezljaj (o 2. točki), Ulčakar (o 3. točki), Peče (o 4. točki).

*) O tem zborovanju priobčili smo že v zadnji številki kratko poročilo, a da ustrezemo želji raznih slovenskih posojilnic, priobčujemo danes še to poročilo, zlasti ker je v njem mnogo podatkov katerih v prvem poročilu ni bilo. Izpustili smo pa sprejete resolucije, ker smo jih že v prvem poročilu doslovno prijavili.

Kmetijstvo.

O zelenjavi.

Vrtnar stori na vrtu vse, karkoli zahteva rastlina, in ravno s tem more na majhnem prostoru toliko pridelati, kolikor poljedelec na mnogo večjem kosu zemlje. Jedno oralo popolnoma dobro obdelane zemlje more re-

diti cele družino poštenega in zvedenega vrtnarja. Blizo velikih mest so vrtnarji, ki imajo komaj jedno oralo zemlje in prav dobro žive, ker umejo največji pridelek dobivati iz zemlje. Pa tudi za vsacega gospodarja bi bilo prav, da bi si uredil lep vrt, v katerem bi prideloval vso, za domačo kuhinjo potrebno presnino; na majhnem kosu zemlje more prav lahko pridelovati mnogo zelja, repe, vohrota, dobrega krompirja, salate, spinače, radiča, čebule itd.

Vrt mora biti zavarovan proti mrzlim vetrovom (burji) in obrnen proti solncu, ker skoraj vse vrtnarstvene rastline morajo imeti solnce in zrak, brez katerega nikdar vspešno ne rastejo. Ko izbiramo lego za zelenjarski vrt, se moramo ozirati tudi na vodo, katera je neobhodno potrebna v vrtnarstvu. Najboljša je voda iz kalov in deževnica, katera se vlovi v posebnih jamah, manj dobra pa je voda iz vodnjakov in studencev, ker je premrzla; taka voda more celo škodovati rastlinam, zato pa moramo napraviti kakal, v katerega vsaj par dnij poprej spustimo vodo, da jo čez dan solnce ogreva.

Najboljša zemlja za vrt je tista, katera je dovolj globoka in vsaj srednje zvezna, to je, lahka ilovica, zmešana s peskom in prhlico. Važno pa je, skrbno obdelovati in globoko rahljati zemljo, katera mora biti prav globoko prekopana že jeseni pred zimo, da jo potem zimski mraz dobro prešine. Zemljo za vrt moramo 50 cm globoko prekopati in zrahljati. Če je spodnja zemlja dovolj dobra, moramo jo izkopati, da pride na površje, kjer jo zrak rszkroji in k rodovitnosti obudi.

Nobena rastlina ne potrebuje toliko gnoja, kakor zelenjava. Skrben vrtnar napravlja mešanico ali kompost, v katerega spravlja vse še tako različne gnojilne tvarine, posebno pa skrbi za živalske in rastlinske tvarine, ker iz teh se dela oprstenina, ki je za vrtno zemljo veliko vredna. Vrtnar mora imeti dovolj dobrega hlevskega gnoja, katerega ne more nadomestiti rudninski gnoj, ker hlevski gnoj zboljšuje zemljo ter pri razkrajanju razvija ogljenčevo kislino, ki pa tudi k razkrojenju mineralnih tvarin mnogo pripomore. Prav tako se razvija pri razkrojenju gnoja tudi gorkota, katera mrzlo zemljo ogreva.

Razven navadnega hlevskega gnoja rabijo v vrtnarstvu še druge gnojilne tvarine, na pr. pepel, saje, zmlete kosti, nekatere kalijeve soli, tudi oglje, katero posebno nekateri vrtnarji prav hvalijo in priporočajo za bolj vlažno zemljo, ker popije vse kisline iz zemlje in tudi vlažnost prav dobro srka. Gnojnica je dobra za polivanje zemlje, ker rastlinam zelo ugaja.

Vrt mora biti koristno pa tudi ukusno urejen. Napraviti moramo tedaj načrt, po katerem vredimo in razdelimo vrt v posamezne gredice in vrežemo tudi glavne in stranske stezice. Gredice so navadno 1,25 m široke. Preširoke niso pripravne, ker mora delavec sicer stopati na zrahljano zemljo, kar gotovo ne more biti dobro.

V prvi vrsti potrebuješ dobrega in čistega semena, katero poseješ na gredice, moreš dobiti čvrste sajenice.

Seme je pa dobro, ako ima še ako vso kaljivost v sebi; čisto pa, ako ni pomešano z drugim semenom. Najbolje je, ako si seme pripraviš sam in sicer od jedne rastline za več let. Seme moraš skrbno posušiti in na kakem suhem kraju hraniti. Dobro dozorelo in skrbno hranjeno seme obdrži svojo kaljivost več let. Zlasti obdrže kaljivost kumare, buče in razno sočivje, manj časa pa česen, petršilj, korenje in zelena.

Seme sejemo, ko spomladansko solnce zemljo dovolj ogreje. Take, na prostem sejane rastline pa kaj rade pozebejo, ker jim zelo škoduje ponočni mraz. Vsak umen vrtnar si napravi gnojne gredice, v katere more zgodaj posejati seme in mlade rastline varovati hudega mraza.

Gnojne gredice napravijo se tako: Na kakem suhem in gorkem, proti solncu obrnjenem kraju, najbolje pod kakim zidom, ki brani proti mrzlemu vetru, izkoplje se kacijh 60 cm globoka in po potrebi dolga jama. V to jamo natepta se vročega, konjskega gnoja. Na ta dobro potlačeni konjski gnoj postavi se lesen obod tako, da je obrnjen proti solncu. Okrog oboga natrese se pa vsaj kacijh 40 cm na debelo konjskega gnoja, kateri se dobro potlači.

Obod napravi se iz štirih desk. Sprednja in zadnja deska ste po potrebi dolgi. Razen tega mora biti sprednja deska kacijh 16 cm nižja od zadnje, tako, da leži pokrov, s katerim se pokriva gredica, nekoliko napoševno. Pod zgornjim robom desk pribije se letvica, na katero se polaga okno in pokrov.

Čez nekoliko dnij se gredica ogreje ter začne iz nje puhteti. Sedaj se okno odpre, da izpuhti soparica. Ko smo prepričani, da se je gnoj popolnoma ogrel, moramo na gnoj nanesti dobre črnice ali prhlice kacijh 25 cm na debelo in sicer najprvo polovico zemlje in ko se je ta ogrela, drugo polovico. Ko se je vsa zemlja segrela in iz nje ne puhti več soparica, potem je gnojna gredica napravljena in seme se lahko vanjo seje.

Ko je seme vsejano, morajo se gredice prav pogostoma zračiti, ker brez zraka rastlinice ne morejo živeti. Pri gorkem in solnčnem vremenu odvezamemo okna ali jih pa prav visoko odpremo. Tudi pri slabejšem vremenu morajo biti okna malo odprta.

Dokler so rastline še male, je dovolj, če odpiramo okna vsak dan le par ur. Ko so se pa rastline okrepile ter se prstnega stališča navadile, odpremo okno popolnoma in jih samo hudega ponočnega mraza varujemo. V zelo mrzlih nočeh naj se pokrovi pokrijejo še s slamno odejo.

Take gnojne gredice vendar precej stanejo, zato hočemo povedati, kako delajo nekateri vrtnarji, da brez gnojnih gredic dobe že zgodaj spomladi dovolj potrebnih sajenic. Čez zimo se napravijo lesene odprte skrinjice, katere se napolnijo z dobro zemljo. Že po zimi se poseje seme v take skrinjice, katere hranimo v gorki sobi. Ako je treba, polije se zemlja z mlačno vodo, ko je že gorkeje vreme nastopilo, prenesemo skrinjice na okno, katero je obrneno proti solncu. Polagoma začenjamo odpi-

rati okna, da se mlade rastlinice navadijo zraka; tako si more potrebno mali vrtnar, ki ima le majhen vrtiček, odgovoriti potrebno množino sajenic. Vsem tem pa priporočamo, da si napravijo vsaj jedno gnojno gredico.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni del.

Najnovejše o kraljedvorskem rokopisu.

Kakor ruskim učenjakom ne dajo mirovati normanski Varjagi in se bojujejo zdaj zanje, zdaj proti njim, tako imajo tudi Čehi — Kraljedvorski rokopis — ta gordijski voz, katerega vozljajo vže skoro celo stoletje brez pravega vspeha. Koliko se je vže pisalo o pristnosti ali proti njej — tega českega spomenika, ve vsakdo, ki se le količkaj zanima za znanstven in v obče duševen boj raznih narodov. Prvič so se začeli glasovi očitno proti pristnosti rokopisu v petdesetih letih, dasi se je vže davno pred marsikaj pisalo, ki ni govorilo ravno zanj. Ta prvi boj je bil v nekem oziru najhujši, kajti bil je boj naroden, boj Nemcev proti Čehom. Max Büdinger in Jul. Feifalik sta bila moža, ki sta si upala očitno nastopiti proti rokopisu in sta skušala dokazati, da je podvrženo delo. Seveda Čehi niso mogli molčati in prva sta se oglasila brata Jožef in Hermengild Jireček se spisom: „Die Echtheit der K. H. kritisch nachgewiesen (Praga 1862). Boj je bil do malega končan — radi tega, ker je v tem letu umrl Jul. Feifalik. Zaključil ga je l. 1867. spis: „Dějini královského věnneho města Dvora Králové nad Labem. K oslavě padesátleté pomátky nalezeni rukopisu Králedvorského sepsal a vydal Antonín Konst. Vitak. V resnici sam slavospev!

Zanimivejši je bil vsekakor drugi boj, ki se je razvnel v l. 1878. 1879 mej Čehi samimi in je bil radi tega tudi mirnejši. Proti pristnosti so se borili: Šembera, Vašek, zraven še Rus V. J. Lamanskij, Petrušević, Makušev, Jagić in od nekedaj Fr. Miklošić. Mej temi je bil Vašek prvi, kateri je v daljši razpravi pokazal da jezik Kraljedvorskega rokopisa ni prava staročeščina, kar seveda ni nikomur na um prišlo, saj so bile ravno na podlagi tega rokopisa pisane vse staročeške slovnice. Za rokopis so nastopili v mnogobrojnih spisih Jož. Jireček, Brandl, Mašek, Fr. Bartoš, Sreznevskij.

Dasi je vže leta 1867 pisal J. Hanusz v svojem delu „Das Schriftwesen und Schriftthum der böhm.-slav. Völkerstämme“ st. 55 sledeče: „Znanje paleografije, primerjajočega jezikoslovja in zgodovine, dušeslovja in pesništva, je v naših dneh tako veliko, da moremo z gotovostjo reči: tako duševno-književno delo, kakor sta imenovana rokopisa, podvreči pred 50 leti je bilo nemogoče. Da, prva akademija more še dandanes razpisati nagrado na spis, ki bode podoben Kraljedvor-

rabo in predelovanje najvažnejših surovin, negotovih izdelkov in končnih izdelkov.

Ta ekonomično-trgovinski del učne tvarine se bode po vzgledu seminarjev predaval in se namerava vodstvo seminarjev izročiti ne samo teoretično izobraženim, ampak tudi že v praktičnem delovanju izkušenim močem, katerim bodo za posamezne podrobnosti posebni strokovnjaki pridodeljani, ki bodo poleg za dotični seminar po načrtu določene učne tvarine predavali posebna poglavja iz te tvarine.

Posamezni tečajji o predmetih, ki se bodo težko v okviru seminarjev obravnavali, bodo spopolnjevali izobrazbo.

Dela v vzorni pisarni bodo že pred vstopom v to šolo pridobljene znanosti z vajami o poslovodstvu, zlasti pod pridržkom izvoznih opravil na inozemskih trgoviščih, v dotičnem tujem jeziku dopolnjevala.

Šola bode sestajala iz dveh letnikov in pripravljalnega tečaja, v katerem se bodo oni aspirantje izobraževali, ki se pri vsprejemni skušnji za prvi letnik niso izkazali s potrebnim znanjem, vendar pa pokazali primerno sposobnost za nadaljno izobrazbo.

To podlago organizacije sem jaz kakor tudi gospod minister za uk in bogočastje odobril, zlasti ker je učna tvarina omejena na malo, a za trgovino jako važnih strok in ker je res treba prilike, da se temeljito nauči najvažnejših trgovskih jezikov (angleški, francoski, španski in laški).

Ker bode vsled tega zavoda naša vnanja trgovina lahko razpolagala s sposobnimi močmi, ki bodo tudi za naprej uživali stalno podporo trgovskega muzeja, ki se peča s praktičnim pospeševanjem našega izvoza, sem prepričan, da se bo s tem zavod ustanovil, ki bo v okviru svojega delovanja, s tem, da nudi naraščajočemu trgovskemu stanu modernemu trgovanju primerne praktične vednosti, gotovo tudi sposoben, pripraviti pot bodočemu razvoju naših mejnarodnih trgovinskih zvez.

Da bi se pa ta upliv čim preje pokazal, potrebuje ta zavod deloma razumnega pospeševanja naših gospodarskih krogov s tem da za to namenjeno mladino na to opozarjajo in da darujejo vzorne zbirke za izvoz sposobnih izdelkov, deloma potrebuje materijelne podpore obstoječih gospodarskih korporacij v obliki letnih doneskov in podelitve ustanov posameznim obiskovalcem.

Z ozirom na zadnje opozarjam na to, da bode letna potrebščina zavoda znašala okoli 43.000 gld., od katerih se bode 20.000 gld. z dovoljenjem državne podpore pokrilo.

Ker izvozna akademija c. kr. avstr. trgov. muzeja začne svoj pouk dne 1. oktobra t. l., vabim častito zbornico, da se krepko potegne za toli zaželjeno pospešitev podjetja in se v ta namen nadalje domeni s trgovskim muzejem.

Predsedstvo c. kr. avstrijskega trgovskega muzeja in glavnega odbora za ustanovitev eksportne akademije sta naznanila naslednji poziv:

Znamenite so besede, katere je Njega Veličanstvo, naš cesar dne 18. februvarija 1898 spregovoril nekemu odličnemu zastopniku avstrijskega eksporta — opomin naj se stori vse, da se pospeši eksport domačih izdelkov in da se tudi v naši domovini mlajši elementi iz industrijalnih krogov izobrazijo za intenzivnejši študij prekomorskih trgovišč.

Pomen teh cesarskih besed postal je danes povsem jasen.

Neizdržno napreduje gospodarstvena razdelitev zemlje, vedno hujša je borba trgovinskih vlastij, ki se poganjajo za svetovna trgovišča.

Strmeti moramo in skrb nas prešinja, ako mo-trimo celi svet obsezujoče trgovske operacije, katerih so se na daljnem vzhodu ali onkraj oceana že lotili ali pa se za nje pripravljajo industrijalne naše sosedne države, da odprejo nove kraje, v katerih bi se moglo spečavati njihovo blago.

Tej komercijelni selitvi narodov nasproti bila je Avstrija doslej resignirana, čeravno trgovska bilanca pomenljivo pada, in se tudi eksport naših fabrikatov ne množi tako, kakor bi bilo želeti, ne glede na druge osodepolne gospodarstveno-politične eventualitete, ki prete naši državi. Malo, mnogo premalo se je v velikem štilu storilo doslej, da bi se v trgovskih krogih vzbudilo zanimanje za obsežnejše trgovsko-politično gibanje, za pomnožitev našega eksporta.

Sedaj pa se je tudi v Avstriji pričelo uvidevati, da je treba v tem obziru še mnogo storiti.

(Dalje sledi.)

O zelenjavi.

(Dalje.)

Predno presajamo sajenice, storimo prav, ako jim korenine nekoliko pomočimo v mešanico zemlje, gnojnice in kravjaka. Paziti moramo tudi na to, da niso koreninice ranjene.

Sajenice presajamo v prav dobro zrahljane lehe na vrtu. Napraviti moramo dovolj prostorno jamo, v katero posadimo koreninice. Tlačenje korenin ne more biti nikdar dobro. Opominjamo tudi na to, da se presajajo le popolnoma zdrave sajenice, katere imajo tudi dovolj lepih in krepkih korenin. Ranjeno koreninico moramo z nožem gladko odrezati. Krog korenine smemo nasuti le rahlje zemlje, v kateri se morejo koreninice lepo razprostirati.

Ko so rastlinice presajene, moramo jim nemudoma vode priliti, posebno če jih presajamo v vročih urah. Najboljši čas, rastline presajati, je zvečer, zlasti če je tudi nekoliko dežja ali da se vsaj k dežju pripravlja. Nikdar

ne smemo več sajenic vzeti iz gredic, nego jih moremo nemudoma posaditi, ker kaj kmalu se posuše koreninice takim mladim sajenicam.

Na vrtu so v sledečem popisana opravila vsa neobhodno potrebna:

1. Prilivanje. Rastlinam moramo prilivati, kakor hitro se je zemlja osušila. Nikdar ne smemo čakati, da bi rastline veneti začele. Redkvice, kolerabe in kumare rastejo le v vlažni zemlji. Za polivanje je najboljši čas večer, da se po noči razdeli voda po zemlji. Zjutranje polivanje koristi le malo, ker solnce kmalu posije in voda izpuhti. Pri pekočem solncu pa voda vedno škoduje. Le spomladi moramo polivati grede zjutraj, da se morejo osušiti čez dan.

2. Okopavanje. Okopavati moramo rastline večkrat in vselej o suhem vremenu. Z okopavanjem rahljamo zgornjo skorjo, torej okopavajmo, kakor hitro vidimo, da se je napravila na površju zemlje trda skorja, da potem moreta v njo zrak in dež.

3. Osipavanje. Z osipavanjem pospešujemo rast korenin in okopavane rastline dajejo boljši, okusnejši in mehkejši sad. Posebno zeljne in krompirjeve rastline morajo biti osipane.

4. Plevel. Plevel se mora pridno odpravljati, izruvati se mora s korenino vred; najhitreje gre to po dežji, ko je zemlja rahla.

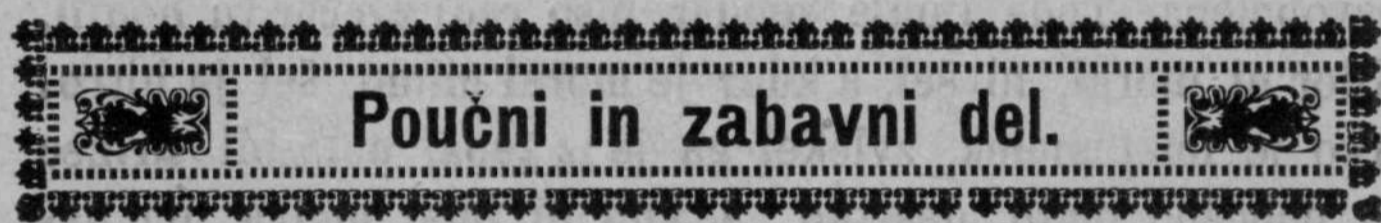
5. Polivanje z gnojnico. Ako ima zemlja malo živeža in vidimo, da rastline slabo rastejo, pripomoči moramo rastlinam s prilivanjem gnojnice. Gnojnica mora biti dobro gnila in z vodo zmešana. V suhem in vročem vremenu ne smemo nikdar prilivati, ampak le tedaj, kadar dežuje.

Sedaj, ko smo razložili, kar je bilo povedati sploh glede obdelovanja vrta, hočemo na kratko povedati nekaj besed o najvažnejših vrstah zelenjave.

I. Salata. Salate razločujemo tri glavne vrste in sicer: Glavato salato, vezanico in endivijo. Vsaka teh vrst razpada zopet v mnogo razvrst. Jako dobra glavata salata je na primer velika rumena glavata salata, ki se nemško imenuje „gelber Troztkopf“, in takozvana postrvnica, „Forellensalat“. Najbolj sloveča endivija je pa „eskarijol“. Vse salate zahtevajo dobro pognojeno prhlico. Poletno glavato salato dobimo, če posejemo seme takoj spomladi v dobre gnojne gredice. Zimska glavata salata seje se pa meseca avgusta in septembra v gredice, iz katerih presadimo sajenice meseca oktobra v 8—10 cm globoke jamice. Pred suhim mrazom obvarujemo rastline s tem, da jih prikrijemo s slamo ali z listjem, Ako pa pade sneg, ne pozebejo. Navadno poletno salato moremo sejati med druge rastline. na primer v zelnik. Seme se poseje spomladi in da imamo vse poletje salato, posejemo je vsakih štirinajst dnij nekoliko. Zimska endivija se seje v gredice meseca julija in sicer prav redko. Endivija zahteva močno gnojeno zemljo ter pridnega prilivanja. Ko je rastlina dorasla, se poveže s slamo, da do notranjih peres ne more dohajati svetloba. Na ta način bo endivija

lepo rumena. Tudi voda se ne sme vanjo stekati; dobro je, če se v deževnem vremenu pokriva. Vezana salata se seje koncem maja ali meseca julija. Ona dobro prenaša vročino. Ker ne napravlja trdih glav, mora se, ko doraste, povezati, drugače bo trda in neokusna.

II. Spinača. Ta je dvojna: z zašiljenim ali pa z okroglim listjem. Pri nas obrodi najbolje spinača z okroglim listjem. Spinača obrodi dobro v močni in zelo dobro pognojeni zemlji, zato jej gnoje vrtnarji navadno z vročim konjskim gnojem. Seje se navadno meseca avgusta, a more se sejati tudi spomladi. Če nastopi po zimi hud mraz, jo moramo pokriti s slamo ali z listjem. Če hočemo semena dobiti, pustimo, da raste spomladi spinača naprej in že meseca maja stori seme. Zelo priljubljena je velika špinača z okroglim listjem. Spinača daje prav lepe dohodke, posebno meseca avgusta posejana, ker tej moremo odtrgati listje navadno dvakrat, jeseni in potem v zgodnji spomladi. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni del.

Vaški Jakobin.

(Češki spisal V. Beneš-Trebizsky. Poslovenil Drag. Pr.)

I.

Vračali so se od božje poti k sv. Janezu. Po državni cesti šla je od Prage do Lrm cela procesija, drug za drugim in vedno, kadarkoli so prišli do vasi, zapeli so in godci so zasvirali, da so brnela ušesa. Ljudje hiteli so na ulico in otroci spremljali so spreved za vas, dokler niso dobili „odpustkov“, prstanek ali sličico.

Tudi do Velikih H... so se vže vračali iz Prage. Pol vasi šlo jim je nasproti, čakali so na nje od samega poludne.

„Pozdravljam vas od poti, pozdravljam vas“, izpregovoril je starček, sedeč na klopi pred bajto kraj vasi. Vse je tako pozdravljal in vsem izmed starših stiskal roke.

Mimo kočje šel je vže poslednji trop potnikov. Toda tem starček ni več stiskal rok, le glavo je povzdignil in uprl v nje svoje bistre, temnomodre oči.

„Jarko, kje ste pustili Olivo?“ vprašal je.

„Od včeraj je nismo videli. Izgubili smo jo. Iskali smo jo, toda našli je nismo“ rekla je stara Liškova.

„Niste je videli, niste videli — pa ste jo izgubili?“ majal je z glavo starček in na licu pojavile so se bojazljive poteze. A čez čas dodal je, kakor bi tolažil samega sebe: „Seveda. Praga je veliko mesto, človek zajde — zajde, zagleda se in potem ne ve kod in kam. Ko sem bil prvič v Pragi, sem tudi zašel; toda tedaj sem bil sam, samojedini od nas.“

„Pride, Materna, pride; bodite brez skrbi“, potešila je starca Salaška.

„Da bi le prišla! Daj Bog, daj!“ rekel je kmet z zamolklim glasom in spet sedel na klop. Zagledal se je

vršuje, da v očala, nanosnike, dalnoglede stekla ustavlja in nekaterokrat tako steklo obrusi, da dalje pri očalih nadomesti kak postranski del in nove vijake ovije; nastane vprašanje, če teh del ne sme izvrševati tudi trgovec z optiškimi blagom. Odsek je mnenja, da sme taka dela, za ktera ni potrebna posebna spretnost, tudi trgovec izvrševati in da stem ne posega v obrtne pravice rokodelstva. Da zna stekla ustavljati, je pač ob sebi umevno, ker to mora kot urar znati, da nadomesti kak postranski del ali ustavi vijak, v to pa vendar ni potrebna nobena posebna sposobnost, ker more to vsakdo, ki kupi dele pri trgovcu, tudi sam storiti. Odsek je torej mnenja, da trgovec z optiškimi blagom zamore izvrševati taka majhna dela, za katera ni treba posebne izučbe in spretnosti, ker bi v nasprotnem slučaju mogel le zgotovljeno blago in ne delov tega prodajati. Predlaga torej: Zbornica naj se v smislu tega poročila izreče na c. kr. deželno vlado.

Predlog se sprejme.

(Dalje sledi.)

Kmetijstvo.

O zelenjavi.

(Dalje.)

Zelje ali kapus zahteva močeno, tolsto in zelo pognojeno zemljo, katera je tudi dovolj vlažna. Posebno mu ugaja gnoj iz stranišč, sploh vse one tvarine, katere imajo v sebi mnogo dušca, prav zato je dobro razkrojeno rogovje zelju jako ljubo in tudi zmlete kosti mu izdatno pospešujejo rast. Brez obilega gnojenja ne moremo nikdar pričakovati lepih in velikih zeljnih glav. Zelo dobro zelje je mursko (štajersko), gorenjsko in nemško, tako zvano erfurtsko zelje.

Zemlja mora biti za zelje prav dobro zrahljana, zato svetujemo, da se prvič zelnik že pred zimo prav globoko preorje, spomladi se vreže druga brazda in pred presajanjem se zopet zemlja prerahlja in skrbno poravna. Pri drugem ali pri tretjem oranji se ob enem tudi gnoji.

Zgodaj spomladi moramo pripraviti gredice, v katere posejemo zeljno seme. Zemlja na tacihih gredicah ne sme biti pretolsta. Ko so sajenice dovolj čvrste, presajajo se v zelnik. Nekateri imajo navado, da polivajo jamice, v katere posajajo sajenice, nekoliko gnojnice iz stranišč, katera je prevroč gnoj in lahko korenino požge. Presajati smemo le v vlažnem vremenu, da pa moremo presajati rastline v suhem vremenu, moramo vsem nemudoma in večkrat prilivati. Pregosto jih ne smemo presajati, ker sicer ne morejo dovolj razširjati se in napravljati lepih glav, vsaj 50 do 60 cm naj stoji glava od glave.

Koleraba raste nad zemljo ali pod zemljo. Kolerabe nadzemljice so najboljše: zgodnja bela dunajska, velika modra angleška in bolj pozna, po tem bolj rodovitna orjaška. Posebno se priporoča tudi erfurtska bela koleraba, ki se zove dreienbrunnen.

Že meseca februarja seje se seme v gnojne gredice. Meseca marca presade se pa sajenice iz gredic na vrt. Ako hočemo imeti vse leto presnje kolerabe, sejemo meseca marca seme bolj poznih kolerab, in da imamo tudi jeseni dovolj kolerab, posejmo meseca junija seme zgodnjih kolerab v gredice.

Kolerabe, ako se kmalu iz zemlje ne spravijo, olesené. Kolerabam tekne močen gnoj in polivajne z gnojnico. Podzemeljska koleraba je prav dobra „Sutton champion“, kakor tudi glavna bela in kratka lisnata. Seme se seje meseca aprila. Sajenice presajajo se meseca maja. Te kolerabe zahtevajo močno pognojeno zemljo ter se morajo pridno okopavati in vsipati, da se glava popolnoma postorje, če ne, oleseni zgornji del. Velika koleraba se v kleti, v zemlji zakopana, dolgo časa da ohraniti.

Vohrovt ali kodrasto zelje ne zahteva posebno močne zemlje, pa še dobro obrodi v mrzlih legah. Zgodnje kodrasto zelje se poseje že meseca februarja v gnojne gredice, meseca julija moremo imeti že prav lepe glave. V gnojnih gredicah vzrejene sajenice se potem presajajo v vršno zemljo 50 cm. narazen, zemlja pa mora biti pred presajanjem še enkrat dobro zrahljana in še enkrat s straniško gnojnico pognojena. Mlade vohrovtove rastline moramo pridno okopavati in jim v suši prilivati.

Pozni vohrovt se seje meseca marca ali aprila v proste gredice. Sajenice se potem presajajo meseca junija v zelnik. Do pozne jeseni napravi že dovolj lepe glave. Če hočemo imeti še pozneje vohrovt, posejemo seme v gredice šele meseca maja. V južnih gorkejih krajih presajajo vohrovt, katerega imenujejo vrzota, že proti jeseni, tako da ostanejo rastline vso zimo zunaj na njivi. Majhen mraz ne škoduje tej rastlini; v mrzlih krajih pa je vendar treba obvarovati jo, da ne pozebe. Oskrbuje se ta rastlina prav tako, kakor druge zeljne rastline.

Vohrovt je prav priljubljena presnina, ker daje zdravo in okusno jed tudi po zimi, prav zato, ker njegove glave dolgo časa ostanejo v tem, ko so zeljne glave že porabljene ali gnile.

Karfijol ali cvetoče zelje zahteva zelo gnojeno in vlažno zemljo. V suhi slabi zemlji ne obrodi. Mraz mu zelo škoduje, torej zahteva le gorko obnebje. Razkrojen kravjek in človeški gnoj mu je najljubši ter sploh le na zračni solnčni legi dobro obrodi. Goriški in tudi erfurtski karfijol se za naše kraje posebno priporoča drugače se ravna s karfijolom tako, kakor z zgodnjim kodrastim zeljem.

Redkev. Tri redkve razločujemo, zimsko, poletno in mesečno. Redkev zahteva rahlo in globoko zemljo in dovolj slastnosti. O suši jej moramo dobro prilivati ter jo pridno okopavati in pleti.

Najboljša zimsko redkev je erfurtska, katera postane v močni zemlji zelo debela. Seje se meseca junija ali julija. Sajenice se ne smejo gosto saditi, ker se drugače redkev težko okopava in pleve; redkev potem ostane drobna. Rastlina bodi od rastline oddaljena vsaj 30 cm.

Redkev se jeseni posuje in v kleti, z repo in storsta na pesek položi.

Poletna redkev seje se meseca januarja in februarja. v gnojne gredice. V navadni vrt se pa seje meseca marca. Ako hočemo imeti več časa mlade redkvice, posejemo je vsakih štirinajst dni.

Kumarce se dele na več sort, ki so jako različne po velikosti in tudi po hitrem in poznem zorenju.

Ta rastlina zahteva gorko raslo in zelo pognojeno zemljo. Prav ljuba jej je primerna gorkota. dostojna vlažnost in posebno konjski gnoj. Seme se sme sejati le v ugreto zemljo, prezgodna setev prerada pogine. Seme počasi kali, zato pa nekateri vrtnarji popred namakajo. Izkoplje se jarek 30 cm. globok, ki se s konjskim gnojem na pol napolni in na to se potrese rahlja zemlja, v katero se poseje seme prav plitvo.

Kumare moremo sejati tudi tako-le: Vsacih 60 cm. narazen izkoplje se 30 cm. globoka jama, katero do polovice napolnimo z dobrim konjskim gnojem na katerega se natrosi dobra zemlja, v katero se posadi 7—8 zrn. Mladim rastlinam moremo vedno prilivati.

Ako hočemo imeti lepe kumare, posejemo seme v gnojne gredice meseca marca. Ko so mlade sajenice že tretji list napravile, treba jih je presaditi v vrtno zemljo.

(Konec prih.)

Poučni in zabavni del.

Vaški Jakobin.

(Češki spisal V. Beneš-Trebizsky. Poslovenil Drag. Pr.)

(Dalje.)

„Toraj ste vže vse pobrali; a sedaj poslušajte. kar vam povem. Tega še niste slišali“, začel je starec. ko se je tolpa okoli njega umirila. „Le pridite bližje, vi sosedje in nebojte se; Materna ne straši še. A ne skrivajte se za duri kakor miši. Župan Liška, vi vedno radi kaj novega slišite. Danes vem tega, da še nikdar toliko vedel nisem, kar sem živ. — Na roboto hodite, ker morate, gospoda vas žene, ker to trpite, a ker vedó, da morate trpeti. Gospod župnik vam pravi, da morate oblastim pokorni biti, da je tako pisano v svetem pismu a da je to Božji zakon.“

„To vemo, kum Materna, gospod župnik ima prav,“ rekel je župan Liška.

„Dobro toraj, ako veste; toda poslušajte dalje. Na Francoskem so to tudi vedeli do nedavno in tudi hodili na raboto. Gospoda je drla ljudstvo, toda danes ni več tako. Slišite? Rekli so: človek je kakor človek siromak kakor grof, prosjak kakor knez in postopač kakor kralj. To so jim povedali, a ko niso hoteli tega razumeti, silili so jih, da so razumeli. A ko so gospodje dejali, da je to od nekdanj tako, da to sam Bog hoče, so rekli ljudje na to: ako je to odpamtiveka tako, ne sme biti dalje in kdor tako hoče, ne bomo ga priznavali. Jarko razumite?

Ljudje stali so molče okoli starca, otroci so se krčili za odrasle, in ti, ki so stali za drvmi, stopili so bližje, da bi slišali, kaj čudnega Materna pravi.

„Tako so dejali v Franciji; lotili so se gospodov, da je bilo veselje. Nad gospodskimi gradovi je nebo rudeče vsako noč, a kdor more zbeži pred ljudstvom, a kdor ne more, slabo se mu godi. To ste slišali, da so se lotili celo kralja in kako je to izpašlo. Pri nas je to ravno tako, kakor je bilo v Franciji, na las tako, toda mi to trpimo, ker smo tako, kakor ovce. . . .“

„Kum Materna, jaz županom postavljen od gospoda oskrbnika vam prepovedujem takove besede“, rekel je hitro župan Liška, stopil do samega starca in ga zgrabil ramo, „a v imenu gospoda justicijara vas zaprem. Pojdite z mano.“

„Hahaha, župan Liška! To bi bilo lepo“, zasmejal se je polnega grla Materna, da je skoraj počil, oprostil se iz kmetove roke, izbulil na-nj oči, da so tako rekoč izstopili izpod obrvi stopil na kraj ribnika, kjer je bil tolmun.

„Pridi, ako hočeš, župan Liška, toda v grad me ne privedeš; zato ti jamčim, kakor resnično ne verujem v Boga in kakor se je tu pred leti vstopil konj z vozom vred. Pridi!“ zasmejal se je Materna jezljivo in še širje razprostrl roke.

„Ne bojte se, kum, ne damo vas,“ dejali so kmetje in ga obstopili.

„Ne drznite se župan!“ zagrozil je Lukaš. — „Pravite kum, dalje. Radi vas slišimo, vi pa se v te stvari ne mešajte. Pojdite, zatožite naš, toda to, vam povem, pustite nas, a če nas ne pustite, potem vam povemo, kaj je naše oblast in kaj so naši župani.“

„Špijoni — ogleduhi so;“ ozval se je nekdo iz tolpe.

Čudo da si Liška ni razgriznil ustnici a čudo da ni razdrobil s pestmi leseno pravo.

„Le povejte, povejte kum Materna.“

„Tako toraj. Na Francoskem ne hodijo več na roboto, tam ni več nobenega tlačana, vsi kakor jeden kdor je bil knez, kakor ta, ki je bil prosjak. — Ali me dobro razumite, sosedje?“

„Razumimo, kum Materna.“

„Pa mi tudi tako storimo. Ne pojdemo na roboto. In ako vsi tako rekó in povsod tako store, bode v Čeahah po roboti, kakor da se zablisne. In ako se dvignejo vsi, kakor da na nebu zagrmí, vidite. da gospoda ogluší in da zbeži iz gradov kakor na Francoskem. A če nam reče gospod župnik, da to veleva Bog, biti pokornim svoje oblasti, odpovejte mu, da tega Boga nečete, kakor ga jaz nečem, ker mi je tu iz srca napravil kamen.“

Materna je za čas utihnil in pogledal po ženah, po sosedih, kateri so stali okoli kakor kipi in ga gledali, kakor bi ga poznali in ne poznali in kakor bi ga slišali in ne slišali.

„Iz sosednih vasij tudi ne pojdejo na roboto. Nekoč se mora končati. Jarko, sosedje, ako ne začnemo, ne pri-

Novomeško imelo več let svoje semnje na prostoru spadajočem k vasi Kandija. Prebivalstvo je od nekda vajeno tedenske semnje v Novemestu obiskovati in živinorejci ter trgovci gonijo živino na sejmišče v Novomesto. Če kdo ni svoje živine prodal na tem semnju, je isto na povratku spraval v Kandiji v denar. Šele zadnji čas, ko so se velike množine prašičev prignale na tedenske semnje v Novemestu, je zastopstvo Kandijsko sprevidilo, da bi mogel tudi ta kraj imeti koristi od tedenskih semnjev. Od tega časa sta skušala oba sejmska kraja dokazati, da je njihovo sejmišče pripvavneje za tedenske semnje. Kako je Kandija dobila dovolitev za obdržavanje tedenskih semnjev za isti dan kakor v Novemestu se ne more posneti iz spisov došlih odseku v znanje. Res je, da je Kandija l. 1852 dobila dovolitev za tedenske semnje vsak ponedeljek z omejitvijo na prodajo stavbenega lesa, potem vprežene in klavne živine, razun prašičev pod enim letom in perutnine. Nerazložljivo je pa, zakaj Kandija ni toliko časa uporabljala te pravice. Najbrže je bil ta vzrok, da prejšnji čas ni bilo nobene potrebe, imeti v Kandiji tedenske semnje, ker so bili ti v bližnjem Novemestu. Če bi se sedaj v Novemestu in Kandiji isti čas obdržavali tedenski semnji, je nedvomno, da bi oboji trpeli vsled tega in stari Novomeški semnji bi na vrednosti izgubili. Za trgovski promet je po preverjenju odsekovemn ajbolj še, če se ta osredotoči v ednem kraju. To je koristno i za prodajalca i za kupovalca. Odsek je torej tudi mnenja, da ta kolizija ni v interesu trgovskega prometa z živino in prebivalstvo je sploh ne želi in ni dopustna. Ker pa ne gre pridobljenih pravic komu jemati, bi bilo po mnenji odsekovem najprimerneje le kolizijo odstraniti. Ker ima mesto Novomesto starejo pravico za obdržanje tedenskih semnjev kakor Kandija in so ti posebne važnosti za mesto in prebivalstvo, prodajalci in kupovalci že leta obiskujejo semnje, naj bi se pustili tedenski semnji v Novemestu vsak ponedeljek. Ker se pa tudi Kandiji pridobljene pravice nemore vzeti, naj bi se v interesu prometa določil za tedenske semnje v tem kraju torek ali kak drugi dan v tednu, na katerem bi se smel prodajati stavbeni les, vprežna in klavna živina razun prašičev pod enim letom in perutnine. Poročevalec torej predlaga: Zbornica naj se v smislu tega poročila izreče na c. kr. deželno vlado. — Predlog se sprejme.

Kmetijstvo.

O zelenjavi.

(Konec.)

Šparga daje ne le bogate pridelke, ampak tudi zdravo presnino, katera tudi bolnim dobro tekne. Prva

naprava špargovih gredic stane precej stroškov, katere pa obilno povrača, ker dobro zasajena in oskrbovana šparga raste tudi 30 let dobro. Šparga je ali rumena ali zelena.

Šparga ljubi bolj peščeno, rahljo zemljo in solčno lego; mrzla ilovica jej je zoprna in veliko ljubša jej je peščena zemlja, če je le dovolj močno pognojena.

Gredice napravijo se tako: Gredica se prekoplje 1.5 m široko in vsaj 60 cm globoko, dolgo pa po potrebi. Na izkopano dno se nameče 30 cm na debelo dobre kompostne zemlje ter se pokrije z izkopano zemljo ali s kako drugo boljšo vrtno zemljo. Če je zemlja težka ilovica, moramo jej primešati nekoliko peska. Potem se potegne vrstica po sredi lehe in vsacih 60 cm narazen ob vrstici se vtaknejo količki, ki zaznamujejo, kje treba zasajati špargove sajenice. Prav tako se ravna z drugo in tretjo vrsto, katerih je vsaka po 60 cm oddaljena od srednje vrste. Pri vsakem takem klinu ali količku se napravi z izmetano prstjo griček ali kupček, blizu 15 cm visok in nanj se sade špargove sajenice in sicer tako, da sedi sajenice na kupu, njene korenine pa se skrbno razprostro na vse strani nakopičene zemlje ter se potem z zemljo pokrijejo in z roko trdno pritisnijo. Sajenice morajo biti dobro vkoreninjene in čvrste in se izrejajo iz semena, katero se poseje v močno in dobro zrahljano vrtno zemljo, v kateri ostanejo dve leti. Dveletne sajenice so najpripravnejše za presajanje.

Na vsajene mlade rastlinice potrese se nekoliko prav dobre mešanice na pr. star že razkrojen gnoj, pomešan s prstjo, kakoršnega dobimo v starih gnojnih gredicah. Potem se vsa gredica s prstjo varno zagrne, da se špargove sajenice nič ne premaknejo z mesta in da glavica sajenice ne pride globokeje nego 8 cm pod zemljo. Poleti moramo pridno priliti sajenicam, kakor jih tudi pridno okopavati. Jeseni se stebila vsaj 15 cm visoko nad zemljo porežejo, ter se zemlja dobro prekoplje, paziti pa moramo, da ne ranimo glavic špargovih rastlin.

Spomladi se zopet prisuje 5 cm zemlje in tako se ravna tudi tretje leto, da je vsaka sajenice blizu 20 cm pod zemljo. Če hočemo, da bode šparga prav vprešno rasla, moramo jo pridno okopavati, tudi jo je treba vsaj vsako leto enkrat pognojiti. Jeseni pred zimo se navadno po lehi natrosi nekoliko dobrega gnoja (golobjeka, kurjeka ali tudi konjičeka), sploh bolj vroč gnoj je za to najpripravnejši.

Spomladi se gnoj le bolj plitvo podkoplje; pri tem moramo zelo paziti, da ne ranimo glavic špargovih. Zato je prav umestno, da izvršujemo to delo mesto z lopato z gnojnimi vilami, kakoršne rabijo navadno vrtnarji pri špargi. Prav izdatno pospešujemo vspešno rast šparge, če lehe polivamo z vodo, v kateri smo razstopili nekoliko navadne kuhinjske soli in nekoliko gvana; s to gnojilno razstopljino se polivajo špargove lehe potem, ko smo jih že izrezavali.

Šparge se morajo že tretje leto podrezavati z ostrim, za to pripravnim nožem in najboljši čas za izpodreza-

vanje je jutranja ura; prav tako moramo paziti, da pri porezavanju ne ranimo glavic. Pred tretjim letom pa ne smemo podrezavati šparge, ker to bi močno kvarilo, da se bi ne razširjala. Šparga mora dajati v ugodnih slučajih na jednem oralu zemlje tudi blizu 1000 gld. dobička.

Zelena zahteva prav močno gnojno in nekoliko vlažno zemljo. Seme se poseje že meseca februarja v gorko gnojno gredico, ker potrebuje več tednov, da kalí. Če nimamo gnojnih gredic, moramo ga par tednov namakati ter ga pomešamo med pesek, katerega hranimo na gorkem kraju in ga večkrat z mlačno ali vsaj mrzlo vodo namočimo. Potem se seme poseje na gredice in posehno prve dni po setvi moramo zemljo pridno polivati. Do meseca maja so sajenice že dovolj močne in se presajajo 40 cm narazen na vrt. Zeleni prav dobro ugaja, če jo vsak teden polijemo z gnojnico.

Ker zelena počasi raste, moremo med vrstami posejati solato, katera kmalu zraste in tako izdatno poveča pridelek in dohodek. Da zelena prav debelo korenino napravi, odkoplje se, ko je že debela vsaj kakor drobno jabelko; in otrebijo se vse stranske korenine, potem se zopet zemlja krog rastline osuje. Pred zimo se izrujejo rastline iz zemlje in gomoljaste korenine se hranijo čez zimo v kleti v suhem pesku. Posebno se priporoča praška in erfurtska zelena.

Petršilj. Tega poznamo več vrst. Jedna vrsta ima gladko, druge pa kodrasto listje. Najljubša mu je dobra črna, prhla zemlja, pa tudi v bolj lahki zemlji obrodi. Seme se poseje meseca marca v rednih vrstah. Če so rastline pregoste, treba jih je nekoliko poruti, ker le iz redke setve bomo dobili lep peteršilj. Rastline moramo pridno okopavati in vsipati, ker s tem izdatno podpiramo vspešno rast. Vlažnost mu je neobhodno potrebna, zato mu moramo v hudi suši prilivati.

Česen zahteva bolj peščeno pa dovolj močno, gorko zemljo. Meseca avgusta je že listje rumeno in to kaže, da je česen zrel. Hrani naj se v zračnem suhem hramu.

Čebula ljubi rahko zemljo in staro gnojivo, zlasti pepel in saje. Seme se poseje meseca marca ali aprila in sicer zelo plitvo, ker počasi kalí. Čebulo je treba pridno okopavati.

Korenje zahteva prav globoko, močno in dobro zrahljano zemljo. Seme kalí počasi, zato naj se pred setvijo namoči v vodi. Seje naj se v vrste in ne prepogosto. Če hočemo imeti korenje zgodaj na spomlad, posejemo ga v gorkih krajih lahko že jeseni. Nekateri vrtnarji ga sejejo po zimi v gnojne gredice.

Popisali smo v predstoječih člankih poglavitne vrste zelenjadi in želimo samo to, da bi količkaj naši članki uplivali na povzdigo pri nas še zelo zaostalega vrtnarstva.

E. K.

Poučni in zabavni del.

Vaški Jakobin.

(Češki spisal V. Beneš-Trebizsky. Poslovenil Drag. Pr.)

(Dalje.)

Dragonski častnik ni šel dalje za njimi, pozdravil je gospo; toda ta se mu je jedva zahvalila. Dalje se ni osmelil. —

Maternova kočja bila je brez živega stvora; črna mačka je pred nekaj dni odbežala.

Ko so šli mimo, pespešil je župnik korak a dama je hitela, da ji je starec komaj sledil.

Za vasjo stala je kočija s štirimi konji. Na kozlu sedel je ravno takov sluga v livreji, a po straneh kočije lesketale so se knježje krone.

Sluga je odprl oratice, dama stopila je v voz, lahno se poklonila župniku, kočijaž je z bičem švignil, a takoj so zakrili oblaki prahu voz, ki je hitel proti glavni cesti. V kočiji odgrnila je dama pajčolan od obraza. Lici bili ste blede, kakor po probdeli noči. Svetli, takorekoč zlati lasje krili so ji belo čelo do polovice oči, modre kakor atlas njenega oblačila, upirale so se brezizrašeno v knježjo krono na nasprotnem sedežu in v grb, a roke igrale so krasnim, lesketajočim pasom.

Dobre dve uri so se tako vozili. Iz nagla so se vstavili konji, dama pogledala je skozi okno, hotela je zakričati, toda zaprla je z obema rokama krčevito svoja usta.

Na višini kraj ceste črnelo se je neko drevo s povprečnim stebrom, a na tem stebru gugal se je obešenec.

Pod nogami imel je cinov plošček, a na ploščeku nekaj novcev. Spodaj zijala je tolpa ljudij. Nekaj babic molilo je iz krsčanske ljubezni za nesrečneža rožni venec. Visoko nad vislicami letal je kragulj. S sivimi lasmi obešenca igral je veter, za čas vsipali so se razmršeni čez obraz, za čas ježili so se kvišku a zopet kakor bi hoteli zakriti oči, katere so bile izbuljene na grozin način, zakrili zamodrelo lice.

Okoli vislic stopal je z nasajenim bodalom vojak.

Toda jedva je postala kočija, je postal in z orožjem počastil damo.

Dama stopila je s trdnim korakom pod steber, vrgla nekaj na plošček, zlat lanec s težkim, dragocenim križem, molitvenik vezan v slonovo kost, po obeh straneh okrašen z grbom in s knježjo krono iz biserjev in dragih kamenov.

Nekaj časa je postala, toliko da se izmoli „oče naš“ a „zdrava si“ pogledala navzgor in, kakor se je videlo, se je stresla. Veter je zopet zaigral z lasi nesrečneža a mu jih odgrnil od cela in obličja. Izbuljene oči, videlo se je, kakor da se upro v damo iz zavlečene ustnice da se na pol odpro. Dama je globoko vzdihnila in zopet se tako stresla, kakor da jo tare mrzlica. Še nekaj vrgla